

12.6.11

Har $u_x(0, t) = 0 = u_x(L, t)$ og $u(x, t) = f(x)$ og løser varmelikningen med hensyn på dette

$$\partial_t u = c^2 \partial_x^2 u \quad (1)$$

og kan anta $u = F(x) \cdot G(t)$ og finner da

$$F(x)G'(t) = c^2 F''(x)G(x) \Rightarrow \frac{G'(t)}{c^2 G(t)} = \frac{F''(x)}{F(x)} = \kappa \quad (2)$$

som da gir likningene

$$\begin{cases} F'' - \kappa F = 0 \\ G' - c^2 \kappa G = 0 \end{cases} \quad (3)$$

ser på F og ved initialbetingelsene

$$F'(0) = 0 = F'(L) \quad (4)$$

finner at for $\kappa = 0$ får vi $F(x) = ax + b$, men fordi vi har $F'(L) = a = 0$ får vi

$$F(x) = b \quad (5)$$

og kan så se på $\kappa = q^2$ og har da

$$F(x) = Ae^{qx} + Be^{-qx} \quad (6)$$

fra initial betingelsene har vi

$$F'(0) = qA - qB = 0 = qAe^{qL} - qBe^{-qL} = F'(L) \quad (7)$$

og har da $A = B = 0$ og dermed $F = 0$ som ikke er interessant, ser videre på $\kappa = -q^2$ og har da

$$F(x) = C \cos qx + D \sin qx \quad (8)$$

og har da ved initialbetingelsene

$$F'(0) = qD = 0 \Rightarrow F'(L) = -qC \sin qL = 0 \Rightarrow q = \frac{n\pi}{L}, \quad n \in \mathbb{Z} \quad (9)$$

siden vi ikke ser på løsningene hvor $D = 0$ siden det vil føre til $F = 0$ og kan da se på G

$$G' + c^2 q^2 G = 0 \Rightarrow G = \alpha e^{-c^2 q^2 t} \quad (10)$$

og har da

$$u_n(x, t) = \beta_n e^{-(\frac{cn\pi}{L})^2 t} \cos \frac{n\pi x}{L} \quad (11)$$

og har dermed

$$u(x, t) = \beta_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \beta_n e^{-(\frac{cn\pi}{L})^2 t} \cos \frac{n\pi x}{L} \quad (12)$$

kan så sette $t = 0$ og har da

$$u(x, 0) = \beta_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \beta_n \cos \frac{n\pi x}{L} = f(x) \quad (13)$$

ser at dette er en Fourier-cosinusrekke til $f(x)$ og har da

$$\beta_0 = \frac{1}{L} \int_0^L f(x) dx, \quad \beta_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \cos \frac{n\pi x}{L} dx \quad (14)$$

12.6.12

Ser på $f(x) = x$ med $L = \pi, c = 1$ og setter inn i uttrykket vi fant i forrige oppgave

$$\beta_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^\pi x dx = \frac{\pi}{2} \quad (15)$$

og

$$\beta_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi x \cos nx dx = \frac{2}{\pi} \frac{\cos n\pi - 1}{n^2} = \frac{2[(-1)^n - 1]}{\pi n^2} \quad (16)$$

og har da

$$u(x, t) = \frac{\pi}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2[(-1)^n - 1]}{\pi n^2} \cos(nx) e^{-n^2 t} \quad (17)$$

12.6.14

Ser på $f(x) = \cos 2x$ med $L = \pi, c = 1$ og setter inn i uttrykket

$$\beta_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^\pi \cos 2x dx = 0 \quad (18)$$

og

$$\begin{aligned} \beta_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \cos 2x \cos nx dx \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_0^\pi (e^{2ix} + e^{-2ix}) (e^{inx} + e^{-inx}) dx \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_0^\pi [e^{(2+n)ix} + e^{(2-n)ix} + e^{-(2+n)ix} + e^{-(2-n)ix}] dx \\ &= \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \{\cos[(2+n)x] + \cos[(2-n)x]\} dx \\ &= \frac{2}{\pi} \left[\frac{\sin[(2+n)x]}{2+n} + \frac{\sin[(2-n)x]}{2-n} \right]_0^\pi \\ &= 0 \end{aligned} \quad (19)$$

og kan dermed konkludere med at $u(x, t) = 0$

12.6.16

Har likningen $u_t = c^2 u_{xx} + H$ med $H > 0$ og har $L = \pi$ med $u(0) = 0 = u(L)$ og setter

$$u = v - \frac{Hx(x - \pi)}{2c^2} \quad (20)$$

og finner da

$$v_t = v_{xx} \quad (21)$$

kan så sette $v = F(x)G(t)$ og finner

$$G'(t)F(x) = F''(x)G(t) \Rightarrow \frac{G'(t)}{G(t)} = \frac{F''(x)}{F(x)} = \kappa \quad (22)$$

vet at kun $\kappa = -q^2$ vil gi $F \neq 0$ og kan dermed se dette tilfellet

$$F(x) = A \sin qx + B \cos qx \Rightarrow B = 0, \quad q = n, n \in \mathbb{Z} \quad (23)$$

og dermed har vi

$$G(t) = \alpha e^{-n^2 t} \quad (24)$$

og har dermed

$$v = \sum_{n=1}^{\infty} \beta_n e^{-n^2 t} \sin nx \quad (25)$$

med

$$\beta_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \sin nx dx \quad (26)$$

for en funksjon $f(x) = v(x, 0)$ og kan sette dette inn i den opprinnelige funksjonen

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \beta_n e^{-n^2 t} \sin nx + \frac{Hx(x - \pi)}{2c^2} \quad (27)$$

med

$$\beta_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \sin nx dx, \quad f(x) = u(x, 0) + \frac{Hx(x - \pi)}{2c^2} \quad (28)$$

12.6.21

Har en boks med $u(x, 0) = 0, u(x, a) = 25, u(0, y) = 0, u(a, y) = 0$ med $a = 24$ og kan bruke varmelikningen uten leddet for tidsavhengighet siden $u_t = 0$

$$u_{xx} = -u_{yy} \quad (29)$$

og skriver

$$u = F(x)G(y) \Rightarrow \frac{F''(x)}{F(x)} = -\frac{G''(y)}{G(y)} = \kappa \quad (30)$$

og har da likningene

$$\begin{cases} F'' - \kappa F = 0 \\ G'' + \kappa G = 0 \end{cases} \quad (31)$$

må ha $\kappa = -q^2$ for F og får da med $F(0) = 0 = F(a)$

$$F = A \sin qx + B \cos qx \Rightarrow B = 0, \quad q = \frac{n\pi}{a} \quad (32)$$

og kan fra dette også finne G

$$G'' - q^2 G = 0 \Rightarrow G = C e^{qy} + D e^{-qy} \quad (33)$$

og så

$$G(0) = C + D = 0 \Rightarrow C = -D \quad (34)$$

og har da

$$G(y) = 2C \sinh \frac{n\pi y}{a} \quad (35)$$

og kan dermed finne

$$u = \sum_{n=1}^{\infty} C_n \sinh \frac{n\pi y}{a} \sin \frac{n\pi x}{a} \quad (36)$$

vet at $u(x, a) = 25$ og kan dermed Fourier-sinusrekka til denne funksjonen fra 0 til a og har da

$$C_n \sinh n\pi = \frac{2}{a} \int_0^a 25 \sin \frac{n\pi x}{a} dx = \frac{50}{n\pi} [1 - \cos n\pi] = \frac{100}{n\pi}, n = 2k - 1, k \in \mathbb{N} \quad (37)$$

og har da

$$C_n = \frac{100}{n\pi \sinh n\pi} \quad (38)$$

og har dermed

$$u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{100}{n\pi \sinh n\pi} \sinh \frac{n\pi y}{24} \sin \frac{n\pi x}{24} \quad (39)$$

12.7.1

Har

$$2u_x + 3u_t = 0, \quad u(x, 0) = f(x) \quad (40)$$

skriver om til

$$u_t + cu_x = 0, \quad c = \frac{2}{3} \quad (41)$$

gjør variabelskiftet $\xi = x + ct, \eta = x - ct$ og har dermed

$$\frac{\partial}{\partial x} = \frac{\partial \xi}{\partial x} \frac{\partial}{\partial \xi} + \frac{\partial \eta}{\partial x} \frac{\partial}{\partial \eta} = \frac{\partial}{\partial \xi} + \frac{\partial}{\partial \eta} \quad (42)$$

og

$$\frac{\partial}{\partial t} = \frac{\partial \xi}{\partial t} \frac{\partial}{\partial \xi} + \frac{\partial \eta}{\partial t} \frac{\partial}{\partial \eta} = c \left[\frac{\partial}{\partial \xi} - \frac{\partial}{\partial \eta} \right] \quad (43)$$

og har dermed likningen

$$\begin{aligned} cu_\xi - cu_\eta + cu_\xi + cu_\eta &= 0 \\ 2cu_\xi &= 0 \end{aligned} \quad (44)$$

som da gir oss $u = F(\eta) = F(x - ct)$ ser at hvis vi setter $t = 0$ får vi

$$u(x, 0) = F(x) = f(x) \quad (45)$$

og har dermed

$$u(x, 0) = f\left(x - \frac{2}{3}t\right) \quad (46)$$

12.7.2

Har

$$2tu_x + 3u_t = 0, \quad u(x, 0) = f(x) \quad (47)$$

ser på konstante linjer i planet som da har formen $x = x(r), t = t(r)$ og har da ved kjerneregelen

$$\frac{du}{dr} = \frac{\partial u}{\partial t} \frac{dt}{dr} + \frac{\partial u}{\partial x} \frac{dx}{dr} = 0 \quad (48)$$

og har da

$$\frac{dt}{dr} = 1, \quad \frac{dx}{dr} = \frac{2t}{3} \quad (49)$$

ved å multiplisere den opprinnelige likningen med $1/t$ får vi

$$\frac{dt}{dr} = \frac{1}{t}, \quad \frac{dx}{dr} = \frac{2}{3} \quad (50)$$

siden $r = 0$ ikke må være definert ser vi bort ifra den ene vilkårlige variabelen og har

$$r = \frac{t^2}{2}, \quad r = \frac{3}{2}x + C \quad (51)$$

som kan skrives om til

$$r = \frac{t^2}{2}, \quad C = \frac{t^2}{2} - \frac{3}{2}x \quad (52)$$

og siden u er konstant på kurva så har vi

$$u = F\left(\frac{t^2}{2} - \frac{3}{2}x\right) \quad (53)$$

ved å sette $t = 0$ har vi

$$F\left(-\frac{3}{2}x\right) = f(x) \Rightarrow F(x) = f\left(-\frac{2}{3}x\right) \quad (54)$$

og har dermed løsningen

$$u(x, t) = f\left(x - \frac{t^2}{3}\right) \quad (55)$$

12.7.3

Har

$$tu_{xx} = u_t, \quad u(x, 0) = f(x) \quad (56)$$

med $x \in \mathbb{R}, t \geq 0$ og kan bruke Fouriertransformen

$$-tw^2\hat{u} = \hat{u}_t \Rightarrow \hat{u} = Ae^{-w^2t^2} \quad (57)$$

ved å sette $t = 0$ får vi $A = \hat{u}(x, 0)$ og har dermed

$$\begin{aligned} u &= \mathcal{F}^{-1} \left[\hat{f}(x) e^{-w^2t^2} \right] \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \left[f(x) * e^{-w^2t^2} \right] \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x-s) e^{-s^2t^2} ds \end{aligned} \quad (58)$$